

WEEK VAN PAULINE & ARVID

Op maandag, dinsdag en donderdag staat gastouder Irene om acht uur op de stoep. Pauline doet de overdracht en stapt in de auto naar Den Bosch. Arvid zit dan al in de trein naar Amsterdam. Abel fietst zelf naar zijn middelbare school. Silke en Pibbe hebben een continuïteit en worden 's middags door Irene opgehaald. Danne is die dagen thuis bij Irene. Woensdag en vrijdag brengt Pauline de kinderen naar school en Danne naar het kinderdagverblijf. Ook de ouders van Pauline en los-vaste hulp-troepen helpen de kleine economie draaiend te houden. Pas als alle kinderen zijn voorgelezen en slapen, mogen de laptops weer open voor de laatste klussen.

FOTO: S PETER DE KROM

Het is spitsuur, maar ons werk geeft genoeg energie

Pauline Schellart (42) en Arvid Perre (43) uit Bilthoven
Kinderen: Abel (12), Silke (10), Pibbe (5) en Danne (3)
Werk: Pauline is fulltime directeur/bestuurder van een grote kinderopvangorganisatie in de regio Den Bosch (750 mensen), Arvid werkt fulltime als programmamanager bij Vodafone in Amsterdam.

Pauline: „Op mijn zestiende zei ik al: ik wil later vijf kinderen én ik wil een goede baan.“
Arvid: „We houden het bij vier. Het is meer werk dan je vooraf bedenkt.“
Pauline: „In het werk zijn wij heel planmatig, maar kinderen krijgen doe je op gevoel.“
Arvid: „Toen ik Pauline leerde kennen – op onze MBA training – was ze al moeder van Abel en Silke. Ik dacht: dit is dus geen type dat hele dagen thuis gaat zitten met haar kinderen.“
Pauline: „Ik zoek niet bewust naar fulltime banen, maar ik wil wel werk doen waarin ik mijn ei kwijt kan.“
Arvid: „Gelukkig zijn we in onze banen baas over onze eigen agenda.“
Pauline: „Voor een uitstapje met de school maak ik ruimte. Ik zeg niet dat het gemakkelijk is; je moet veel organiseren en improviseren.“
Arvid: „En veel uitbesteden. Onze gastouder aan huis is goud waard.“
Pauline: „Irene brengt de kinderen naar school en haalt ze 's middags weer op. Ze doet een wasje tussendoor en zorgt thuis voor Danne.“
Arvid: „En ze kookt. Dat geeft rust. Om half zeven zitten we gezellig met zijn zessen aan tafel.“
Pauline: „De andere twee dagen gaat

Danne naar een kinderdagverblijf. Ik vind het voor de sociale ontwikkeling van jonge kinderen belangrijk dat ze ervaring opdoen in een groep.“
Arvid: „We zijn nu per maand bruto zo'n 3.000 euro kwijt aan oppas en opvang. Los van de huishoudelijke hulp en de tuinman.“
Pauline: „Dat is veel geld, maar als je op de langere termijn kijkt, verdienen je dat terug in je carrière.“
Arvid: „Misschien ben ik een ontaarde vader, maar babbelen op het schoolplein is niet mijn ding.“
Pauline: „De schoolsystemen zijn nog altijd ingericht op vrouwen met kleine banen. Dan komt er een verkreukeld briefje uit een schooltas: morgen graag een grote pompoen meenemen voor St. Maarten.“
Arvid: „Zoets kan een school toch ook collectief regelen? We betalen met alle liefde.“
Pauline: „Moet ik stad en land afreizen om een pompoen te kopen die overal is uitverkocht.“
Arvid: „Van mijn werkgever mag ik meer thuis werken dan ik nu doe. Maar werken met de kinderen om me heen vind ik lastig.“
Pauline: „Ik krijg wel eens van die indirecte hints: is dat niet erg voor de kinderen als je zoveel zorg uit handen geeft? Nee! Wij hebben een goede band met de kinderen, juist omdat we veel uitbesteden. De tijd die we samen hebben, is ook echt samen.“
Arvid: „Ons leven zit wel echt vol, het is spitsuur.“
Pauline: „Ik zie het als een tijdelijke piek. Een groot gezin is ook heel gezellig en mijn werk geeft me de energie om het vol te houden.“

Barbara (41) en André Baelemans (46) uit Berkel-Enschot
Kinderen: Bas (9) en Tom (12)
Werk: Barbara werkt fulltime als directeur van de School voor Logistiek en Mobiliteit in Tilburg (1.400 studenten). André werkt fulltime als inkoopplanner bij Nedtrain.

Barbara: „Geld is nooit een drijfveer geweest. Wij willen gewoon allebei heel graag leuk werk doen. Toen ik directeur werd, vroegen mensen me vaak: hoe ga je dat doen met je kinderen? Die vraag krijgt André nooit.“
André: „Dat is een hardnekkig rollenpatroon. Heel klassiek.“
Barbara: „Toen ik een highpotential-training kon gaan doen, heb ik die kans met twee handen aangegrepen. Daar voelde ik ook ruimte voor.“
André: „Bas en Tom zijn al behoorlijk zelfstandig. Ze smeren zelf hun brood voor school en Tom kan zelfs al koken. Vindt-ie hartstikke leuk.“
Barbara: „Ik hoor wel eens: als je minder werkt, kun je meer bij je jongens zijn. Maar het zit 'm niet in tijd, het gaat om kwaliteit.“
André: „Avondeten is voor ons een heilig moment.“
Barbara: „Toen de kinderen nog klein waren, had ik wel eens dat paniekgevoel. Ik moet zorgen dat ze op school komen, gedoucht zijn, hun boterhammen gesmeerd en zorgen dat het eten klaar staat 's avonds. Toch is die paniek vrij snel weggeëbd.“
André: „We hadden afgesproken dat je minder zou gaan werken, na de geboorte van Tom, maar na een tijdje begon dat bij jou te knagen.“

Barbara: „Als je maar drie dagen op je werk bent, mis je best veel. Ik ben vrij snel weer meer gaan werken.“
André: „Mijn ouders en de moeder van Barbara hebben vanaf het begin de opvang van onze jongens gedaan. Ze wilden dolgraag helpen.“
Barbara: „In de beginjaren stonden ze om 8 uur 's morgens voor onze deur en om vijf uur hadden we 'overdracht'. Toen mijn moeder ziek werd, zijn we het anders gaan doen. Bas ging twee dagen naar het kinderdagverblijf, Tom ging toen al naar school, met tussenschoolse opvang.“
André: „Ik ben vroeger gaan werken: zeven uur 's ochtends op mijn werk, half vier op het schoolplein. Minder werken is nooit een issue geweest.“
Barbara: „Voor het kinderdagverblijf betaalden we bijna 900 euro. Die kosten wegen niet op tegen het geluk van werk hebben waarin je je kunt ontwikkelen. Carrièrevrouw? Ik noem het liever: ambitieus. Dat is niet alleen belangrijk voor mezelf, ik word er ook een leukere moeder van.“
André: „Jij zou helemaal gek worden als je alle dagen thuis zou zijn. Het is ook beter voor onze relatie.“
Barbara: „Ik doe het ochtendprogramma en André het avondprogramma. Opa en oma de uurtjes na school. Naschoolse opvang hebben we nooit gedaan. Het sociale leven van de jongens moet wel gewoon kunnen doorgaan.“
André: „Gelukkig zijn ze nooit ziek.“
Barbara: „Nee, er mag geen zand in het raderwerk komen. Dan gaat het kaartenhuis wankelen.“

Er mag geen zand in het raderwerk komen

Niet zeuren, gewoon doen

Ze zijn zwaar in de minderheid, maar hun aantal stijgt: stellen die twee fulltime banen combineren met een gezin.

STEF VERHOEVEN

Nederland scoort hoog in arbeidsparticipatie, maar er is geen land in Europa waar het aantal gewerkte uren zo laag is als hier. In 2009 werkten bijna 3 miljoen Nederlanders in deeltijd, bijna twee keer zoveel als in 1996. We zijn de absolute deeltijdkampioenen van Europa. Vooral als er kinderen komen, daalt het aantal fulltimers dramatisch. Vaders omarmen hun papadag – ook daarin zijn we kampioen van Europa – en vrouwen brengen hun werkweek flink terug.

En dat is zorgelijk volgens de arbeidsmarktvoorspellers. Want om de vergrijzing op te kunnen vangen, moet de arbeidsduur van parttimers juist flink omhoog.

Als het aan Wouter Koolmees van D66 ligt, gaat dat ook gebeuren. Wat hem betreft werken we vanaf volgend jaar niet alleen langer door, maar wordt de 40-urige werkweek weer de norm en schrappen we wat vrije dagen. Zet een streep door de Tweede Pinksterdag en tel uit je winst: 2,4 miljard euro bruto binnenlands product!

Demissionair minister Henk Kamp (Sociale Zaken, VVD) vroeg begin deze maand de Sociaal-Economische Raad (SER) advies over verlenging van de werkweek. Dat zou een oplossing kunnen zijn voor de verwachte krapte op de arbeidsmarkt en de betaalbaarheid van de verzorgingsstaat.

De omslag die Koolmees en Kamp nastreven, zal nog een tour de force worden. Deeltijdwerk is niet voor niets zo populair. Het scheelt bijvoorbeeld een hoop stress in de spitsuurgezinnen die voortdurend op zoek zijn naar een prettige balans tussen werk en gezin. En daarmee gaat het juist de goede kant op: 66 procent van de vrouwen vindt dat werk en privé nu goed in balans zijn, tegenover 61 procent van de mannen, aldus het Gezinsrapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP).

Twee keer fulltime werken met kinderen. Hoe dóen ze dat? Want, zo blijkt uit de jongste cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), hoe meer uren werknemers kwijt zijn aan hun werk, hoe meer problemen ze hebben met de combinatie werk en privé. Gek genoeg vormen (bijna) fulltimers een uitzondering op die regel. „Juist omdat ze veel uren werken, hebben zij allerlei regelingen getroffen om arbeid en zorg goed te kunnen combineren”,

schrijft Christianne Hupkens van CBS in *Sociaal-economische trends*, afgelopen voorjaar.

Gaat al die aandacht voor carrière en werk dan niet ten koste van de aandacht voor de kinderen, zoals wel eens hardop wordt gevreesd? Integendeel, beweert het *Gezinsrapport* van SCP. Met de stijging van de arbeidsparticipatie is ook tijd die ouders besteden aan de zorg voor kinderen is over de hele linie in ruim 30 jaar bijna verdubbeld. Vooral hoger opgeleide werkende ouders reserveren juist meer tijd voor voorlezen, binnenspelen en wandelen met de kinderen.

Meer werken én meer aandacht voor het kroost, ergens moet dat wringen. Waar halen deze moderne multitaskers dan de tijd vandaan? Allereerst wordt er bezuinigd op huishoudelijke werk zoals schoonmaken, wassen, koken en boodschappen doen. Niet dat mannen nu zoveel meer doen aan het huishouden. Integendeel. Het komt vooral omdat vrouwen er minder tijd aan besteden of – en dat zijn vooral de fulltimers – een deel van de taken uitbesteden.

De moeilijkheid bij het combineren van arbeid en zorg zit voor een kwart van alle werkende ouders vooral in de schaarse tijd voor zichzelf. De sportclub, het theater, de kroeg...daar wordt zwaar op ingeleverd, ook deeltijders klagen daarover. De kinderen zelf hebben bepaald geen gebrek aan aandacht. Het 'momentje voor jezelf', dat is het echte kind van de rekening in het spitsuurgezin.

WEEK VAN ANDRÉ & BARBARA

De kalender op de koelkast is van levensbelang. Barbara: „Afspraken die er niet op staan, bestaan niet.“ Tom en Bas worden elke middag thuis opgevangen. Maandag: de moeder van Barbara. Dinsdag en donderdag: ouders van André. Woensdagmiddag heeft André adv en vrijdag probeert Barbara op tijd thuis te zijn. Barbara doet de ochtend, André kookt meestal en geeft drie keer per week voetbaltraining op de club van Tom en Bas. Barbara zit in de medezeggenschapsraad van de school. („Uurtje per week.“)

